

Iskaja vsak četrtak ob 4. uri popoldne. Rokopisni se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za vsakj promožne za celo leto 2 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopis sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinarni št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Vstajenje.

„Kristus je vstal!“ To spoznanje je usposobilo Odrešerikove učence za spostoletno vesoljnega sveta. Ko je bil njih učitelj križan in je v grobu ležal, se je majala njih vera, njih upanje je omahovalo — a ko so ga zopet videli od mrtvih vstalega, živega, poveljčnega, so šele prav umeli pomen njegovega zveličalnega dela in tudi nalogo, ki čaka njih same. Na Binkošti slednjič so bili napolnjeni „z močjo o zgoraj“, s Svetim Duhom, ki je apostolom in vsem vernikom počelo razsvetljenja in življenja. To življenje v Svetem Duhu jim je bilo obetano in poslano od Jezusa, ki je bil med tem v nebesah šel. Apostoli so razločno občutili in spoznali svoje hipno prerobjenje v Svetem Duhu, zato so tudi tako samozavestno pričali o njem. Kdor pa drugim življenje daje, ta ni mrtov. Tako so torej Binkošti odlični dokaz za resničnost Velike noči. Prihod in delo Svetega Duha izpričuje vstajenje učlovečenega Sina Božjega.

Zveličalne dobrote od mrtvih Vstalega so se morale raztrositi po vsem svetu: vsi ljudje, ki imajo dobro voljo, naj jih bodo deležni! Apostoli so izbrani po božji previdnosti, da neso blagovest in blagodat odrešenja med vse narode. To se zgodi. Kakor neukrotljiv ogenj se širi Kristusov nauk od mesta do mesta, od naroda do naroda po vsem dostopnem svetu.

Lice paganskega sveta je bilo podobno z ledom pokriti pustinji. A glej! V topli luči krščanske vere se taja led in na prekopnih mestih, ki so naglo množe in rasto, poganja sveže zelenje upanja in bujno cvetje krščanske ljubezni v vencu drugih kreposti. „Pošlji svojega Duha in prestvarjeni bodo, in prenovi lice zemlji!“ Tako „se je zgodilo! Duh Kristusov je prestvaril najprvo notranjost človeških src in polgoma tudi prenovil vnanje lice človeške družbe.

A Kristus živi tako danes in bo življal na veke: „smrt mu več ne bo gospodovala“. In Kristus, ki živi, je kralj veličastva. Njegovo božje kraljestvo je v dušah, je v katoliški cerkvi, je v vsem dobrem človeštvu. Kraljestvo božje je dar, je milost, ki jo prejemamo od zgoraj, a zahteva od naše strani sodelovanja z vsemi našimi močmi. „On ki te je ustvaril brez tebe, noče te zveličati brez tebe“. (S. Avguš.) Koliko napora že treba, da popolnoma ustvarimo kraljestvo božje, kraljestvo milosti v lastnem srcu! A vse najboljšje može in žene kliče v svojo službo vidno kraljestvo zmagojočega Kralja vekov. To kraljestvo zbira v svoje vrste vse dobre na zemlji, vse, ki spoznavajo Zmagovalca nad smrtjo za svojega Gospoda! Ni je slavnejše, ni je večkotrajnejše zastave od bele velikonočne zastave Kristove! Borba pod to zastavo je najčastnejša borba, izdajstvo te zastave je najseramotnejše izdajstvo, ker je izdajstvo nad samim božjim Veličastvom!

Velika noč naj nam daje poguma v boju za kraljestvo od mrtvih Vstalega! Pogled na milione najslavnejših vojščakov v tej dvatisočletni borbi naj nas izpodbuja k požrtvovalnosti! Razne oblike, razni načini, v katerih se je doslej vršil

raznovrstni boj kraljestva božjega na zemlji, naj nam bodo v pouk, kako imamo svoj boj peljati do zmage za Kristusa nad vsemi njegovimi sovražniki!

Državni zbor.

Naš poslanec Fon na delu.

Poslanec Fon je stavil v seji državnega zbora dne 9. aprila na naučnega ministra interpelacijo, v kateri zahteva, naj bi se naši dijaki pri maturi izpraševali v materinščini in ne v nemščini, kakor doslej. Interpelacija se glasi:

„Goriška gimnazija in realka sta čudna izjema avstrijskega srednjega šolstva. Nemci na Goriškem niso prebivalstvo in tudi nimajo mnogo šolskih otrok, vendar je na vseh srednjih šolah nemščina učni jezik za večinoma slovenske in italijanske učence. Le krščanski nauk se v nižjih dveh razredih poučuje v slovenskem in italijanskem jeziku. Posledica te nezdrave pedagogike so dijaški nemiri in neredi, učni neuspeli in pritožbe roditeljev. Sedaj pa pride še nov udarec naučne uprave. Doslej sta bili slovenščina in italijanščina ravnopravna predmeta za maturo. Nova navodila za maturo pa popolnoma izključujejo oba deželna jezika pri zrelostnih izpitih. To se mora še o pravem času popraviti, in sicer tako, da za slovenske in italijanske učence odpade izpit iz nemščine ter se nadomesti z izpitom iz materinščine. Za to vprašajo podpisani naučnega ministra: 1. Kako opraviči določbo, da sta na Goriškem izključena oba deželna jezika kot predmeta pri maturi? 2. Ali hoče gospod minister takoj potrebno ukreniti, da že pri bodoči maturi na goriških srednjih šolah materinščina velja kot izpraševalni predmet namesto nemščine.“

Za kmečarje na deželi.

Naša dva poslanc, dr. Gregorčič in Fon sta v državnozborni seji dne 9. aprila stavila predlog, ki je posebno važen za gostilničarje po vaseh. Predlog meri na to, da se oprosti užitninskega davka ono vino, ki ga rabi gostilničar za se in za svojo družino ter delavce. Predlog pravi med drugimi:

Zasebnik redno ne plačuje užitninskega davka na vino, ki se spije v lastni hiši. Gostilničar pa mora plačati užitninski davek za vino, dasi ga sam pridelal, uživati mora torej dražje vino kakor negostilničar. Razloček med gostilničarjem in negostilničarjem je tim večji, čim večjo ima rodbino in čim več delavcev. V marsikaterih krajih dobi kmečki delavec eden liter do 1¼ litra vina na dan. To kaže jasno, za koliko je oškodovan gostilničar. Mnogokrat se pripeti, da gostilničarji posestniki zapro gostilno, ko imajo delavce, da jim lahko dajo užitnine prosto, toraj ceneno vino. Od zaprtih gostiln pa nimajo koristi ne države, ne dežela in ne občina. Podpisani predlagajo: Visoka zbornica skleni: Vlada se poziva, da predloži nemudoma zakonski načrt, po katerem bodi užitninskega davka prosto ono vino, ki ga rabijo zase, za svojo rodbino in za delavce. V formalnem oziru se predlaga naj se nakaže predlog brez prvega citanja davčnemu odseku. Slede podpisani.

Vojaški novinci.

Dne 7. aprila državni zbor je sklenil novi zakon o zvišanju števila vojaških novincev. Vsega skupaj bo letos treba več približno 4740 mož, od katerih odpade na Slovence okrog 200 mož več ko doslej. Ker je bil ta predlog sprejet, bo vlada odpravila zadnji dve vojaški vaji pri deželni bramb. Razer-visti 11. in 11. leta ne bodo več delali vojaških vaj.

Novo delavsko ministerstvo je bilo sklenjeno po dolgi debati v petkovi seji drž. zbora. Posl. Korošec je predlagal naj se odstavi profesor Wahrmand, ki je žalil krščanstvo na inomoški univerzi. Prihodnja seja dr. zbora bo 30. aprila.

Naši kmečki poslanci za zavarovanje malega kmeta.

Ker vlada hoče vpeljati le zavarovanje tovarniških in poljedelskih delavcev izključiti pa od zavarovanja malega kmečkega posestnika, so poslanci združeni v „Kmečki zvezi“, med njimi oba naša goriška poslanc, sklenili sledečo resolucijo na vlado:

„Z ozirom na splošno in pravično željo kmečkega in obrtniškega prebivalstva, da se zavarovanje za starost in onemoglost razširi za vse delavske kroge, zahteva agrarna zveza državnih poslancev, da se zavarujejo ne le tovarniški delavci in kmečki posli, ampak tudi samostojni kmetje in rokodelci. Agrarna zveza pozivlja vlado, da ne predloži poljedelarskega načrta, marveč skrbi, da so dobrote starostnega zavarovanja deležni vsi revnejši delavski stanovi.“

Ako vlada torej doslej ni mislila na tako splošno ljudsko zavarovanje, ali če so morda velike težave in zavarovalno-tehniški pomisleki proti skupnemu zavarovanju vseh delavskih stanov v enem zakonu, potem pa zahteva agrarna zveza, da vlada obenem z načrtom starostnega zavarovanja za tovarniške in poljedelske delavce predloži tudi načrt za tako zavarovanje kmečkega in rokodelskega stanu.

S tem pa kmečka zveza tudi odločno zavrača očitane, češ, da hoče onemogočiti delavsko zavarovanje. Agrarna zveza mora zahtevati „inunctim“ med obema načrtoma zakonov.“

Vinogradniški odsek.

— Vinogradniški odsek državnega zbora na Dunaju je imel dne 31. marca t. l. celodnevno sejo, v kateri se je razpravljalo in sklepalo o mnogih predlogih, katere so stavili razni poslanci v svrhu pospeševanja vinogradništva v Avstriji. Seje se je udeležil tudi poljedelski minister dr. Ebenhoch. Več članov odseka je ostro grajalo, da se je v proračunu za leto 1908 tako malo mislilo na pospeševanje in podporo vinogradništva. Minister dr. Ebenhoch je priznal upravičenost želja vinogradniških krogov in je izjavil, da je zahteval od finančnega ministra, naj se v ta namen upostavi v proračun mnogo višja vsota, toda on ne ve, če bo za letos finančnemu ministru že to moroče; vsekako pa bo zahteval za bodoče leto izdatnih svot. Po dogled razpravljanju so se končna sprejela med drugimi tudi naslednje resolucije: Vis. c. kr. vlada se pozivlja, naj v slu-

čaju, ako ne bi za leto 1908 ustavljeni kredit za brezobrestna posojila za prenovljenje po trtni uši uničenih vinogradov zadostoval, iz preostankov proračuna da svote na razpolago, da se zamore vinogradnikom, ki so po trtni uši prizadeti, pripoznati podpore v smislu postav z dne 28. marca 1892, drž. zak. št. 61 in 4. aprila 1902, drž. zak. št. 136, in dalje da vlada podaljša povračilo obrokov brezobrestnih posojil, ki zapadejo dne 1. januarja 1908, v posameznih usvajanja vrednih slučajih od 1. jan 1910, to je torej za dve leti. Minister je tem željam obljubil svojo podporo. Odsek je dalje zahteval, da se čimprej nastavi kletarske nadzornike, da se njih število pomnoži in njih plača iz naravnih vzrokov zboljša. Sedaj določeno število nikakor ne more zadostovati. Neumevno je, kako naj bosta na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem dva nadzornika, za vso Primorsko celo en sam nadzornik, in za Nižnje-Avstrijsko dva nadzornika kos svoj težavni nalogi. Ako se hoče dobiti vestnih in večjih moči za ta kočljivi posel, mora se jih v zadostnem številu nastavitviti in zadostno plačati. Nadalje pa je bilo razpravljano o predlogu poslanca dr. Hočevarja in drugov za odpis brezobrestnih posojil, ki jih je dala država vinogradnikom v svrhu prenovljenja po trtni uši uničenih vinogradov v letih od 1894 do 1896 na podlagi postav od 28. marca 1892 in 4. aprila 1902. Ker se tiče predloga za odpis do leta 1896 danih državnih posojil, je izjavil dvorni svetnik Portole, da je ministerstvo proti takemu splošnemu odpisu, in sicer zaradi težav, ker so vsa posojila dana na podlagi ob enem od dežel izdanih listin, dalje, ker bi se protivili temu tudi drugi po umah ali drugih nezgodah prizadeti stanovi, in slednjič ker imajo dotični vinogradniki že v tem veliko korist, da imajo dano jim posojilo brez obresti vračati v desetih ali petnajstih obrokih po odšte-tem posojilu. Pri glasovanju v odseku je bil predlog dr. Hočevarja in drugov z 11 glasovi proti 3 glasom odklonjen ter je s tem žalibože tudi sploh pokopan. Za naše vinogradnike pa je vsžna le ona začetkoma navedena resolucija, glasom katere se bo v pasameznih slučajih podaljšalo povračilo obrokov od 1. januarja 1908 do 1. januarja 1910, in le-te se naj naši vinogradniki poslužijo.

Politični pregled.

Utrdbe na italijansko-avstrijski meji. — Iz Milana se poroča: Italija marljivo gradi obmejne utrdb. Prva, ki se je letos začela graditi, je na zgor. delu Piave, druga pri Stupici v dolini Nadiže na nizkem odcepu Matajurja. Ta utrdba bo varovala široko lepo cesto, ki vodi iz Posočja v Videm. Tretja utrdba se zgradi v Julskih alpah, nedaleč od Ucceva v rezijanski dolini. Ta zaporni fort bo kril prehod iz soške doline v Canal del Ferro, da tako onemogoči, da bi se mogla nasprotna armada izogniti utrdbi pri Chiussforte, ki varuje severni del Canala del Ferro in dolino Raccollana. Vrhutega se pomnožita garniziji v Vidmu in Palmanovi ter se popravi stara rimska cesta, ki vodi iz Timava v Karn-

skih alpah v zillsko dolio, tako da se bodo po njej mogli prevzati tudi težki topovi. —

Male politične vesti.

8. Aprila. Danes stase dvojevala poslanca Bergman in Sernberg. Bergman je bil malce oprasan na roki in čast obeh je bila rešena Prismode! — Blizu Čikago je padel cel vlak z viadukta v globočino; vendr ni nihče ubit. — V Lizaboni na Portugalskem so večeraj radi volitve zaprli 60 oseb. — Ruska duma dela pridno in bo kmalu rešila proračun.

9. V Parizu se je začelo živahno gibanje proti judom. — Neka danska ladja poroča iz Amerike, da je tam našla novo celino. — Ogrski državni zbor je bil danes zaključen, ko je končal razpravo o novem poslovnilu. — V Lizaboni so republikanci s kmenjem napadli papeževga zastopnika.

10. Nemški kanceler Bülow je odpoštoval v Rim, kjer obišče papeža. — V Parizu so zaprli tri anariste, ki so hoteli v mesto vtihotapiti dinamit, da bi povzročili 1. maja eksplozije.

11. Papežev poslanik na Dunaju postane kardinal. — Srbika vlada je odstopila. Dosedanji min. predsednik Pašić sestavi novo vlado in razpiše volitve, ki bodo 5. maja.

12. Danes je bil v Lvovu umorjen cesarski namestnik za Galicijo grof Potocki. — V Trstu so zborovali laški vseučilščniki, ki so zahtevali laško univerzo v Trstu.

13. Na otoku Cipru so vzbuhnili veliki nemiri. — V čeških Karlovih varih je nemški sodnik odklonil češko vlogo, češ, da se češčina tod ne govori.

Darovi.

Uprava „Primorskega Lista“ je prejela za 21 letnega mladeniča iz Komna za Romanje v Lurd: A. Č. V. 2 K; Neimenovana na Placuti 1 K 40 v, Kodelja Ana v Gorici 50 v, F. L. 50 v, I. R. 50 v. —

Za „Sirotišče“: Anton Debelnjak, Anhovo 1 K; Travižan Franc, Gorica 40 v, Rijavac Anton, Ravnica 20 v.

Vsakdo

naj enkrat poskusi kupiti pri „Krojaški zadrugi“ in ne bo se kesal!

Novice.

Vesele velikonočne praznike želi vsem naročnikom in dopisnikom „Primorskega lista“ uredništvo. — Vesela aleluja!

Čegavo glasilo je „Soča“? Že večkrat smo opozarjali javnost na sumljive znake prijateljstva, ki jih opažamo med lastnikom „Soče“ in pa luteranskim pastorjem v Gorici. To nam potrjuje tudi „Soča“ z dne 7. aprila. V posebni notici vabi na pridigo, ki jo bo imel kmalu luteranski pastor iz Ljubljane v farovžu goriškega pastorja o Primožu Trubarju. Obenem pristavlja, da naznani pozneje, kedaj bode pridiga. Tukajšnjega nemškega luteranskega pastorja nazivlje „č. g. župnik Schmidt“, slovenske katoliške duhovnike zmerje pa s farji.

Glavni častilci Primoža Trubarja so pristaši „Svobodne Misli“, ki taje obstoj Boga in zametavajo krščanstvo in vsako vero sploh. Zato ne bomo raziskovali, zakaj je začel Gaberšček častiti Primoža Trubarja ali radi „č. g. župnika Schmidta“, ali

radi „Svobodne Misli“. Glavna stvar je tem ljudem, udariti po katoliški cerkvi. To je jasno! Če pa je nemški luteranski „č. g. župnik“ tako prijazen, da odpre tudi svojo blagajnico, v kateri se nahajajo marke iz Nemčije, namenjene za razširjenje luteranstva po naših krajih, je pa seveda še bolje: tem ložje in slajše je udariti po klerikalcih, po rimskih hlapcih! In še se dobe ljudje, ki ne uvidijo, kam vodi liberalizem! So pa tudi ljudje, ki nočejo tega uvideti, ker delajo za liberalizem skrivaj. „Naš Glas“ prašamo: Če niste hinavci, odgovorite nam: ali je proti veri, ali ni, če kdo dela za luteranstvo. Odgovorite! Čas je tukaj, ko je treba pokazati pravi obraz! Ljudje s hinavskimi larfami na obrazu imajo svoje uspehe le enkrat: o pustu. Tako se je zgodilo tudi vam le enkrat, da ste premotili pri pustnih volitvah ljudi, a jih ne bodete več, ker vam potrgamo krinke raz vaših obrazov.

Osebna vest. Veleč. g. prelat dr. J. Gabrijevčič je te dni odločil vodstvo centralne bogoslovnice v Gorici. Vodil je bogoslovnic 25 let, v bogoslovnicu pa je deloval od svojega 31. leta. Skoraj vsa sedaj živeča duhovščina je bila pod njegovim vodstvom.

Nismo tagati, ko smo pisali, da se je „ob volitvah razbijalo sv. raspelo in da se je volilo v pijanosti“. „Soča“ nam očit, da lažemo, ker ji na njeno vprašanje nismo takoj postregli z odgovorom. Da ne bo še dalje v skrbeh, povemo, da se je to grdo dejanje zgodilo v Biljah pri Gorici, kjer vladajo doslej še liberalni agrarci. Nismo si izmislili tega čina, ker je pregrd. Tako je zopet na novo dokazano kako delajo z verskimi rečmi liberalni agrarci.

Uredništvo „Perotinarja“ v Tržiču naznanja vsem svojim cen. naročnikom, da so se vsled preselitve v Ljubljano in stem zvezanega ogromnega dela, zapoznele številke 11 in 12 drugega letnika „Perotinarja“, kakor tudi odgovori na razna došla vprašanja, kar se blagovoli oprostiti. Omenjeni številki izideta okoli sredi aprila t. l. ter se razpošljejo še iz Tržiča. III. letnika prva številka bode izšla v pričetku maja in sicer iz Ljubljane, Janez Trdinove ulice št. 8.

Prvi vagon naših vžgalic je že pošel! Kmalu se začne razpošiljati drugi! Naše slovenske šole v mestu bodo dobile od tega že lepo vsoto. Goriški Slovenci! Somišljeniki! Neutrudno na delo, da se razširijo te vžgalice povsod. Slovensko šolstvo v Gorici bo imelo korist od tega.

— **Strelne vaje.** Deželnoobrambovsko poveljstvo v Gradcu je dobilo od bramb. ministerstva ukaz od dne 10/2 1908. št. III. 1206, ex 1907, da pospešuje med prebivalstvom strelne vaje. Radi tega je naročeno 4. deželnoobram. pešpolku, ki biva od aprila do septembra po goriških hribih, da vod. in nadzoruje take strelne vaje. Toplo priporočila omenjena okrožnica snovanje strelnih društev. Orožje in streljivo dobe društveniki brezplačno.

— **Vojaški nabori.** Letos se bodo vršili v naši deželi vojaški nabori v sledečem redu in sicer:

V Gradišču na 30. aprila in 1. maja; v Korminu 27. in 28. aprila; v Gorici (za okolico) 25., 26., 27., 29., 30. maja in 1. junija, v Gorici (za mesto) 4. in 5. maja; v Ajdovščini 3. in 4. junija; v Kanalu 5. in 6. junija; v Tolminu 7. in 8. maja; v Cerknem 11. maja; v Kobariču 13. maja; v Bovcu 15. maja; v Komnu 18. in 19. maja; v Sežani 21. in 22. maja; v Tržiču 18. in 19. maja; v Cervinjanu 20., 21., 22. in 23. maja.

Godovi prihodnjega tedna. Velika nedelja 19.: Vstajenje Gospodovo; Leon IX., papež; Ems, vdova; veliki ponedeljek 20.: Nežs, devica; Sulpicij, muč.; Viktor, Marcolin, škof; torek 21.: Anzelim, škof; Bruno, spoznavavec; sredi 22.: Soter in Kaj, papež; mučenec; četrtek 23.: Vojteh, škof; Vojtem; petek 24.: Jarij, mučenec; Fildis, mučenec; sobota 25.: Marko, evan-gelist; Ermin, muč.

Somišljeniki! Somišljenice! — Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžgalice „Slovenske krščanske socialne zveze“. — V korist obmejnim Slovincem! — Kupujte tenaše vžgalice!

Mesne novice.

m Vapored božje službe velikega tedna Veliki četrtek. Ob 8 1/2 predp.: kor. Ob 9.: pontifikalna maša, blagoslovljenje sv. olj, procesija k božjemu grobu. Vmivanje nog. Ob 4. pop.: Pete jutranjice in Miserere. — Veliki petek. Ob 6. predp.: slovenska pridiga. Ob 9. predp.: kor. Ob 9 1/2: božja služba. Ob 4. pop.: Pete jutranjice. Procesija z relikvijo Sv. Križa, italijanska pridiga. — Velika sobota. Ob 8 1/2 predp.: kor. Ob 9.: blagoslovljenje ognja, krstne vode itd. Ob 10 1/2: slovesna sv. maša. Ob 4. pop. kor. Ob 4 3/4 Vstajenje s procesijo. — Pri Sv. Ignaciju slovenska pridiga Velik petek zvečer ob 7. in Vstajenje Veliko soboto zvečer ob 6. Vstajenje na Placuti bo ob 7h zvečer, enako pri oo. kapucinih. Podturnom in na Kostanjevici bo pa ob 6h zjutraj.

m „Soča“ kriči: „Naznanite imena onih, ki bi se drznili prodajati klerikalne, protislovenske vžgalice“. Ljuba Gabrščekova domišljavost, kako si velika! Ali res misliš, da bodo pred Tvojo Domišljavostjo na trebuh padli vsi slovenski trgovci, ki prodajajo vžgalice „V korist obmejnim Slovincem“? Njegova Domišljavost dobro ve za imena onih trgovcev; to kričanje naj bi jih le preplasil. Pa ne bo šlo, ker nihče ne more in ne sme braniti trgovcem prodajati predmetov, ki jih zahtevajo odjemalci. Zato somišljeniki, zahtevajte pri vseh slovenskih trgovcih užgalice „V korist obmejnim Slovincem!“

m Umrl je v petek zvečer nagloma pošni poduradnik Domenik Orben. Star je bil 55 let.

m Lekarne v mestu. Prihodnjo nedeljo in ponedeljek popoldne sta odprti v mestu lekarni Cristofletti in Kürner. Ti dve lekarni imata tudi nočno službo od 19. aprila do 26. aprila.

Iz goriške okolice.

g Brda Pred časom je prišel v našo uredništvo neki naš naročnik iz Brd, plačal zamata naročnino za dve leti. Plačal je 6 kron. Dalični listek z naslovom dotičnega naročnika se je pa izgubil in zato sedaj upravništvo ne ve, komu v dobro pripisati onih 6 kron. Zato prosimo, naj se dotični naročnik pri priliki zglesi v našem uredništvu, da pove svoj naslov.

g Zakasnela brzojavka. Pred meseci smo poročali o neki brzojavki, kako počasi je romala iz Ljubljane preko Kozane (19. januarja) v Št. Ferjan in od tod v Cerovo. — Kozanski g. poštar pa nam sedaj poroča, da dotične brzojavke ni smel dati naprej, ker je bila „poste restante“ in je tudi ni mogel, ker ni bil na brzojavki označen natančni naslov in bivališče. Torej po treh mesecih se je stvar razjasnila. Nas veseli.

g Bilje. Hranilnica in posojilnica v Biljah je imela 12. t. m. občni zbor. Pri tem občnem zboru so vprašali udje posojilnice č. g. kurata Abrama, kaj hoče za odškodnino za trud, ki ga ima pri posojilnici. Nato je odgovoril gosp. kurat Abram: „Prejšni č. gosp. kurat Ivan Rojec, sedaj župnik v Mirnu, ki je bil ustanovitelj posojilnice ni nič zahteval. Delal je vse na korist ljudstva. Enako storim tudi jaz. To pa Vas prosim gg. člani posojilnice! Naj bi podarili novoustanovljenemu „Slovenskemu kat. izobraževalnemu društvu“ 100 K“. Na to so udje soglasno potrdili. Zato se prav srčno zahvalimo g. kuratu Abram, ki je za to prosil in udom, ki so potrdili. Srčna hvala! Bog povrni! — Odbor „Slov. kat. izobraževalnega društva“ v Biljah.

g Iz Šempasa. Šempaski agrarci so se zopet prelevili v to, kar so bili pred volitvijo, namreč v prave pristne liberalce. Agrarci so bili le toliko časa, dokler je bilo treba ljudstvo slepiti za časa volitev, a ko so vtihnili volivni glasovi, so zopet pokazali kaj so. Popustili so „Naš Glas“ in ne dopisujejo več vanj, ampak obrnili so se zopet do lepe „Soče“ ter se začeli valjati v njej, v kateri puščajo razne svoje nečedne umotvore. V vseh „Sočah“ ni nič drugega, ko dopisi o samih nuncih; od vseh krajev pošiljajo udani prijatelji novega poslanca Gabrščka in njegovi trdni zavezniki — učitelji razne dopise. Tudi sicer zelo komodni in precej obsežni „Šempasec“ je čutil potrebo nekaj sporočiti Drejcu v Gorico, kako se je godilo v Šempasu in njega okolici za

časa volitev. Hvali se pred vsem, da je vstal iz spanja ter vrgel raz sebe mogočeme! Šempase in dopisnika v „Soči“ smo šteli med bolj budne ljudi nego se sam ovaja. Šempasci radi zgodaj vstajajo in tudi duševno so zavedni veliko bolj, nego jih dopisnik označuje. Pa dopisnik je pač le zamišljen v svojo osebno zaspianost; ima gotovo časa dovolj pasti lenobo! Čenča nekaj o tem, kako so klerikalni kandidati pri ožji volitvi napredovali, češ Oseški vikarij je župniku dal dober svet, naj pritiska na dolžnike in naj iste tudi kliče v farovž, da jih tam dobi za klerikalno listo. Dopisnik sam zatrjuje, da je župnik pridobil 27 glasov več pri ožji volitvi. S tem ni pač nič novega povedal; kajti da Šempaski župnik, kakor sploh duhovniki, politično še žive in delajo za blagor slovenskega ljudstva na podlagi nazorov S. L. S., je čisto naravno in jasno! Vsak duhovnik bi zanemarjal svojo dolžnost, ko bi ljudstva ne podučeval in mu ne kazal pogubnih namenov brezverskih strank! Hinavsko pa je tisto zavijanje, češ da klerikalci s silo agitirajo. Tu je pač na mestu znana prislovica: „rečem ti, da mi ne porečeš“. Klerikalci niso porabljali nikakih silovitih agitacijskih sredstev; a mojstri o tem so bili agrarji in liberalni agitatorji. Vsi pošteni Šempasci se še sedaj zgražajo nad silovito in surovo njihovo agitacijo. Ves Šempas ve, da je eden glavnih agitatorjev krčmar Humar pred volivno mizo pritril starrega in na pol slepega Budina, mu v šolskem poslopu prepisal glasovnico in mu plačal prej pri Martinu za kvartin vina, da je nevede za njih stranko volil, dasiravno je določno izrazil, da hoče voliti na župnikovo stran! On in drugi so pripeljali bolnega krčmarja Živca na vozu do volišča in ga štirje prinesli do volivne sobe, da je za njih stranko glasoval. Znano je, kako so agrarnoliberalni agitatorji volivca Antona Černatiča s silo spravljali na svojo stran, da je moral vzeti „fovc“ v roke, da se je ubranil dejanskih napadov. Dopisnik „Soče“ dobro pozna posestnika Belé-ža ter mu je znano njegovo mišljenje, noče pa vedeti s kako silo ga je četvorica agrarnoliberalnih agitatorjev hotela pridobiti na svojo stran. Ali ne veste, kako so Alojziju Ipavec Vaši agitatorji vsilili glasovnico in ga porinili v volivno sobo dasiravno je zahteval glasovnico za našo stran. Toda to še niso vsi slučajji vašega nasilstva! Postrežemo vam še s sledečim: Agitatorji vaše klike so pritiskali na Gregorja Ušaj, da se jim je komaj iztrgal; Francu Peršič-u so žugali razkriti stredo raz njegove hiše, če ne voli z njimi; bivšega župana Jožef-a Černatiča je napadel Vincenc Toplikar tako sramotno, da ni izreči, Lenščak — Andreja Persiča; Franc Lenščak je zadržal od volitve Ignaca Pelicono ter istotako Andreja in Jožefa Ceja; že večkrat omenjeni oštir Jožef Humar je strahoval Jožefa Mladovana s tem, da ga nič več ne vzame na dnino, ako ne voli z njimi; Janeza Klanjščeka so premotili na svojo stran, dasi je istemu župnik storil prav posebno uslugo pri zidanju njegove hiše.

Ti slučajji menda pač zadostujejo, da ima dopisnik „Soče“ dovolj razlogov molčati in ne očitati pritiska župniku, ker je priznano, da je takih kriva le agrarnoliberalna in ne župnikova stranka, — pa vendar postrežemo javnosti še z nekaterimi dogodljaji, da bo moč spoznati istinitosti „Sočinih“ dopisnikov. Omenimo družino Komela, o kateri dobro veste, kako je agitirala in v domači hiši točila vino pridobljenim pristašem; spomnimo na vino, ki se je brezplačno točilo v liberalni, agrarno pobarvani krčmi Jožefa Humra in v drugih gostilnah, da so lovili volivce za svojo stranko. Popito vino je „baje“ znani gospod iz Gorice okoli polnoči plačeval po krčmah. Pokličemo vam v spomju, kar se je godilo na dan volitve okoli volišča in na volišču. Nihče ni bil varen pred agrarnoliberalnimi agitatorji. Vsakega posameznega volivca so ustavili in zahtevali, da jim pokaže glasovnico, jim pulili iz rok naše in vsiljevali svojo glasovnico, strašili: Berbuča ne voliti, češ ako ga zopet izvolite, mu boste morali plačevati deželno odborniško penzijo.

Na volišče so prihajali tudi vaši agitatorji nevolivci, da so združeni z vami uganjali nasilje, spreminjali glasovnice, strašili naše može, povzročili naval na orožnike, da so morali z bajoneti skrbeti za mir in red. Spomnimo

vas na postopanje Valentina Rijavec iz Brce, ki pa je imel volivno pravico v Oseku, in Jožefa Mladovana, katera je okr. okr. glavarstvo vsled ovadbe orožnikov obsodilo na dva dni zapore, oziroma 20 K denarne globe.

Tako je bilo delovanje agrarno-liberalne stranke! Poznajo se pa že vspehi vašega vstajanja iz spanja, bojazljivost ste odvrgli in oblekli pošteno podivjanost! Evo vam dokazov! Kar se še ni zgodilo v Šempasu, se je godilo po vašem prebujenju! Prašajte miroljubnega kapucinskega brata iz Sv. Križa in lahko vam pove, katera hiša mu je dne 1. aprila t. l. odurno vrata zaprla in katera debela dvojica ga je zavrnila iz hiše, češ „mi smo agrarci, beži h klerikalcem!“ S tem ste se sami razkrinkali in jasno pokazali svojo odločno protiversko in protiduhovsko stališče. Prazno je torej vaše hinavsko zatrjevanje, da niste proti veri in cerkvi! Dokler ste imeli še toliko poštenja, da ste se priznavali liberalce, niste nikoli postopali tako protiversko, ko sedaj, ko vam je kazalo preleviti se v agrarce. Čut poštenosti vam je pač globoko upadel! Prišli ste že do tega, da mnogi javno govoricijo: mi ne potrebujemo niti spovednice, niti duhovnika niti cerkve, in neki Anton Štrukelj je celo izrazil lepo versko misel, ako mi umrje otrok, ga bom sam pokopal na svojem vrtu! Taki so nasledki prešestne zveze agrarnoliberalne klike!

g V Podgori se je vršil v nedeljo 12. aprila ustanovni shod „Slovenskega kat. izobraževalnega društva“. Govorila sta Fr. Kremžar in č. g. kurat G. O. L. O. B. Zglasilo se je za pristop že lepo število mož in mladeničev, kmečkega in delavskega stanu.

g Tatvina. V noči od 15. na 16. t. m. so neznan tatovi vlomili v klet krčmarja Blažica v Lokvicah pri Opatjemselu. Iz kleti so vdrli v hišo, kjer so pobrali mnogo tobaka, kruha, vina, jajc itd. Nekaj vina so spili kar v hiši, 2 steklenici so ga vzeli seboj.

g Nagle in neprevidene smrti je umrl v Cepovanu 80 letni mož, po domače Arnest. Zadela ga je kap. Pri zadnjih državnih in deželnih volitvah je šel proti naši stranki, češ da „mu far nič ne da in da z njim nič nima“. — Bog bodi milostljiv njegov duši!

g V Pevmi, 8. aprila. — Izvedel sem, da me „Soča“ nehaj časa sem ostudno grdo blati. „Soči“ odgovarjati, — ne gre. Ima uže na čelo stisnen znak lažnjivosti, — in njeni dopisniki so podobni oni živalici, ki vedno lazi in se živi ob mrhovini!

Ker pa v št. 35 dne 25. marca t. l. me pozivlja i „naprej, da bode svet vedel, kje je resnica, — rad se odzovem — radi resnice. „Soča“ pravi: „Lazil je revež po noči in po dnevi od hiše — do hiše...“ Cekin udobi, ako mi „Soča“ dokaže, da sem bil po noči le v jedni hiši radi volitev! — „Ko so ga naši ljudje podili iz hiše...“ Cekin udobi, ako mi dokaže, da me je ob tej priliki le jeden človek, — podil iz hiše, ali pa, da mi je le eden v hiši, kamor sem vstopil, rekel žaljive besede: povsod so me prijazno sprejeli, — in ako mi je kedo, kaj rekel slišal sem le „kaj pa za gospod nuncem moramo iti!“ — „Soča“ piše: „Ker pa je po prvotnih volitvah uvidel, — da je bil njegov trud brezuspešen — namazal je druge limanice.“ Ni res. Može sem povabil v cerkev — prvo postno nedeljo, kot je to običajno uže vsako leto. Konec svojega stanovskega govora, sem vsled svoje dolžnosti, kot dušni pastir, zbranim možem govoril o dolžnosti, ki jim nalaga sv. vera, kazati se katoličane, in katoliškega prepričanja tudi javno — pred svetom in pri volitvah. Omenil sem, da katoliški mož sme oddati svoj glas le možu katoliškega prepričanja, in ki se obveže delati po načelih katoliških. Ker me je tu začel motiti in mi ugovarjati — mož, kojega hvali „Soča“, — sem umolknil in umaknil se v zakristijo. Tam sem možem delil listke. — Izpostavil sem za jedno — v zakristiji na mizo glasovnice — ljudske stranke z izrečno opombo, da lahko si uzeme glasovnico vsak, ako mu je ljubo. — Da jih je znani mož — odvezel in podtaknil glasovnice — liberalno-agrarne stranke, — to je znano. Znano je tudi ko je mi isti mož na cesti se silo odvezel vse glasovnice naše stranke. Brbljava „Soča“ bi morala o tem molčati, vsaj jo je osebno prosil

dotičnik zato — in mu je bila menda ona to obljubila. Za posledice bi se isti lahko zahvalil brbljavosti „Sočini“. — V št. 40. — 2. aprila me „Soča“ zopet grdo psuje. — „Od kar je tako sijajno zmagala napredna kmečka stranka si naš Janezek ne more dati miru!“ Koliko besedij — toliko lažij! Po izvršenih volitvah ni bilo čuti iz mojih ust niti besedice ne o volitvah, — Z dokazi na dan! Udobite nagrado. „Vsako priliko porabi da lopne po nas z neumneži in brezverci“. No, kedaj sem imenoval Pevmčane v cerkvi „neumneže“ in „brezverce“?? Pač pa naglašam redno, da je brezverstvo norost in brezverec neumnež. Brezverci misleči, da so modri, — postali so neumneži. (Sv. Pavel). Ako se prištevava dopisnik mej brezverce, naj si sam pridene pridevek, ki mu ga daje Bog sam! Tako je! „Preteklo nedeljo — je prišla neka gospodična iz Gorice v cerkev, da zmoli en očenaš. To ni bilo nuncu po volji. Zato jo pri navzočnosti cele množice zapodi iz cerkve rekoč, da je pevmska cerkev samo za Pevmčane“. Aj, aj! — Dne 25. marca — praznik Oznanenja M. D. — sem imel — po blagoslovu za pevmska dekleta — stanovski govor s posebnim ozirom na razmere v Pevmi — radi delitve spovednih listkov. K temu shodu imajo dohod le osebe dotičnega stanu — iz dotične duhovnije, — drugi ne; ker duhovnik pove svojim lehkomarsikaj, kar ne bi bilo ljubo, da vedo tudi ptujci. Ko so bile dekleta v cerkvi zbrane, sem pričel svoj govor; a mej govorom me je jako motilo odpiranje in zapiranje cerkvenih vrat. Ker sem mi je dozdevalo, da dohajajo ptujci v cerkev, sem omenil, da sedaj velja ta shod in poduk le dekletom pevmskim in sem naprosil — naj se ptujci ali osebe drugega stanu, kot zakonski itd. odstranijo iz cerkve. Ako je bila ta čas v cerkvi navzoča gospodična iz Gorice ne vem, — in ako se je odstranila — tudi ne vem. Opravičen sem pa bil to opaziti, ker je to nekak zaupen stanovski shod! Dopisniku in njega somišljenikom — čestokrat smukne v kapadocijo miška, ki provzroči, da vidijo reči, ki jih drugi ne vidijo in poročajo „Soči“ stvari, ki se niso dogodile. Iz tega je razvidno, da „Soča“ se drži gesla: „Mundus vult decipi, — ergo decipiatur!“ Sicer pa „Sočine“ pišice neranijo in ne skele!

Jan. Nep. Kumar,
kurat.

Najboljše manufakturno blago po zelo nizki ceni prodaja „Krojaška zadruga“ v Gorici Gospoška ulica št. 6 in 7. Zaloge je nedosegljiva te stroke v Gorici! Cene so stalne!

Iz ajdovskega okraja.

a V Lokavcu so nekateri bogati „agrarci“ s prvim aprilom zvišali ceno mleku od 16 na 24 vinarjev. Gotovo je upravičeno, če si kmet pomaga in skrbi za primerno ceno svojim pridelkom. A 24 vinarjev za liter mleka bo za lokavskega malega posetnika, ki je pravzaprav delavec vendar le preveč, saj niti v mestu ni dražje, in to nenadno zvišanje je moralno vendar hudo zadeti siromašne delavske družine. — Ljudje so si pomagali s tem, da so si kupili koze in ovce. Sedaj pa bogatiji „agrarci“ radi dajo mleko po stari ceni, če ga kdo hoče. Ti „agrarci“ so mleko iz previdnosti podražili še le sedaj po volitvah, da so reveži ob volitvah bolj gotovo volili z njimi.

a Na Otlici bodo to poletje popravljali župnišče. Ja res skrajni čas, da se starinsko in vlažno poslopje primerno predela.

a Predlnico v Ajdovščini v zadnjem času delavci kar trumoma zapuščajo. Želja po boljšem zaslužku jih žene strani. Če ne še kaj drugega!

a Ruski judje. Prišlo pa je nekaj ruskih židov iz Olese — kakor pravijo — ki so stopili v delo v ajdovski tovarni.

a Iz Črniče v odgovor liberalnim Selancem. Naši svobodomiselci so lažem tako privajeni, da ne morejo več drugega pošiljati v svet kot laži. Saj zato so svobodni — zato smejo delati, kar hočejo — javno sramotiti cerkev in verske resnice, svetnike, smejo ljudi pobijati — saj so dejansko napadli in na tla pobili mladeniča, ki ni hotel trobiti v njih rog! Smejo lagati, z lažmi agitirati, smejo človeku tudi žugati, oni smejo tudi glasovnice iz rok krasti, izkaznice zadrževati, in vendar so uzorni katoličani, so verni kristjani, pošteni dobri ljudje. Vse to smejo, ker so svobodni — da, čemu je pa svoboda, ako bi tako nesmeli delati? Torej, dragi svobodomiselci, vi smeste vse, tako si tudi mi vzamemo pravico do poštene agitacije — pustite nam svobodo! Nezamerite, da pridejo ravenski „strici“ vsak praznik po dvakrat v Črniče in ne čudite se, ako so prišli na dan volitve tudi praznovat in oddat svoj glas po svojih načelih. Čuditi se je pač tistim možem iz Vaše srede, kateri res niso bilt že „deset let“ v cerkvi, na dan volitve pa so pricapljali na volišče in še taki, kateri niso imeli volivne „pravice“. To je pritisnik! Pravite, da nam ni bil nobeden preneumen — no mi res nimamo v svoji stranki neumnih ljudi, vi pa imate take, ki zaslužijo drugačno ime. To ste dokazali z ono budalostjo, ki sledi Vašemu dopisu. Sporočite svojemu „škofu“, naj da tudi dohtarju Treotu iz Malovš patento za take budalosti, da jih nebodo tudi drugi prodajali. Toraj, da imenujete ravenske „strice“ še srednjega veka, temu se ne čudimo, svetujemo Vam pa, da jih rajši pustite pri miru, ker oni so možje na pravem mestu. Toliko za sedaj.

a Strašen samoumor. — Minolo nedeljo 5. aprila se je zgodila v Lokavcu na Vipavskem velika nesreča. Anton Slokar, posestnik in krčmar si je prerezal vrat in z brivno britvijo razparal trebuh in umrl po hudih bolečinah. Dejan je bil še v sv. olje. Dr. Fink mu je že mrtvemu zašil trebuh. Ubogi Slokar je storil ta žalosten korak v napadu umobolnosti in zato se ga je lahko cerkveno pokopalo. Ta je tisti mož, ki je svoje dni r. gosp. Stefana Kerkoč, žugal z nožem in z veliko težavo so ga spravili takrat v bolnišnico za umobolne v Gorici. N. v. m. p.

Iz kanalskega okraja.

kl Iz Deskelj. — Na velikonočni pondeljek popoldne se bo vršil ustanovni občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva. K obilni udeležbi vabi osnovni odbor. —

kl Iz Deskelj. Po tukajšnji občini se podpisuje prošnja za železniško postajališče v Anhovem, ki leži nasproti Desklam.

To bi ne bilo nič hudega, ko bi oni ki je prošnja sestavil ne imel strankarskih političnih namenov.

Prošnja sestavil je baje znani učitelj Klavora in občinski tajnik v Anhovem, ki se je baje v občinskem uradu izjavil, da jo bode izročil drž. poslancu Štrekeljnu, da je ponese na Dunaj. — Povemo g. učitelju Klavori, da je naš državni poslanec dr. Gregorčič, oziroma Fon in da Štrekeljevcev tukaj ni, ker šnopsa tukaj ne pijemo. — Bujimo se pa, da se bode prošnja s Štrekeljem lahko izgubila na Dunaju — kakor se je nekoč sam na Dunaju izgubil. Govori se, da je postajališče od železniškega ministertva v načrtu vže vsprejeto. Štrekelj toraj tukaj ne bode odločeval, kakor ni odločeval pri državni podpori glede dobave sena in slame, ampak državni poslanec Fon. Štrekelj naj le gre v Dalmacijo Hrvatoma uši pobivat. Povemo g. učitelju Klavori naj svojega kraškega političnega prepričanja ne zanaša sem

čez Sočo. Prodaja naj ga Anhovcem, če mu pojdejo na lim.

kl Zahvala. — Ker nam ni mogoče osebno se zahvaliti Slavnemu društvu sv. Mohorja v Celovcu za darovanih mnogobrojno število knjig tuk. k. slov. izobraževalnemu društvu v Avčah, prosimo slavno uredništvo „Primorskega Lista“, da blagovoli sprejeti to zahvalo v tamošnji list namreč: Da se podpisano društvo prav iz srca zato zahvaljuje. „Katol. slov. izobraževalno društvo“ v Avčah, dne 13. aprila 1908. Josip Breščak, predsednik.

Iz folmingskega okraja.

t Shod „Kmečke zveze“ za sodni okraj tolminski bode na belo nedeljo ob 3h popoldne pri Sv. Luciji v prostorih g. Vuge. Poverjeniki, člani, somišljeniki pridite množično!

t Iz Podbrda. Kakor povsod, tako se tudi v tej mali vasici nad Podbrdom v „Vinkelcu“ živi po domače, vse vsakdanje. Bistroumni možje so prejeli v volivnem boju neustrašeno za orožje in brez strahu pokazali, kaj da so. Sneg se umika v hribe in kualu bo treba prijeti za poljedelsko orodje. Tudi naš naprednjaški „Tonček Štalir“ je zgrabil za orodje, a ne za poljedelsko. Dolgčas mu je „izobražencu“, ker živi med nami „neizobraženimi“ kmeti. Tolaži se s tem da se bomo že spreobrnil, ko bomo videli „kaj je prav“. Naj gre v pekovo prodajalno ljudi izpreobračat, morda bo šlo. A ve naj, da so njegovi sosedje že brez njega dovolj poučeni o tem, „kaj je prav“. Mi stojimo in ostanemo na svojem stališču, Tonček naj pa svoj „kaj je prav“ zaveže v žakelj in gre drugam prodajat.

t Ponikve, 7. aprila 1908. Govori se na Ponikvah, da sem jaz napravil dopis v „Prim. Listu“ z dne 12. marca t. l. št., kar pa ni res. Res pa je, da nisem vedel za oni dopis dokler ga nisem čital. Tudi nisem vedel in še danes ne vem, kdo ga je pisal. Meni ni nič zato, kar se po drugih krčmah godi ali govori. Ako pa ima, kdo kaj proti meni zaradi dopisa, naj pride k meni! Ni me potreba za hrbtom obirati. — Jožet Lapanja, organist in krčmar na Ponikvah. (Potrjujemo, da g. Lapanja ni naš dopisnik. Ured.)

Iz cerkljanskega okraja.

c Ravne. — Prevzvišeni knez in nadškof so darovali za popravo naše župne cerkve 400 kron, za kar se Njih Prevzvišenosti najsrčneje zahvaljuje cerkveno stavbeni odbor.

c Jagrčče. — Generalissimus gorških liberalcev je tudi v našo vas poslal pred volitvami kup umazanih „Soč“ in zavitek liberalnih glasovnic ter sporočil, naj se za propodajodi liberalizem agitira trudi v naši mali goraki vasici, naj se glasovnice razdelijo med volivce, račun pa, bolikor bo stala agitacija, naj se pošlje v Gorico, da bo hitro poravnana. A vse je prišlo v nepravne roke. Mož, ki je dobil te piruhe iz Gorice, je naš vrlji podžupan in znani zidarSKI mojster Jožef Kasin, ki stoji vedno v vrsti naših nemahljivih mož trdno kakor skala. Zato je pa tudi storil svojo dolžnost: „Soče“ in glasovnice je razdelil — pardona — vrgele v peč, sklical volivni shod pri nas ter na dan volitve volil z vrlimi možmi Jagrščani kandidate S. L. S. Čast takemu možu, ki mu je njegov, kremenit in plemenit značaj nad ponujenimi mu Judeževimi graši. Takaj imamo zopet dokaz, da so združeni liberalci, agrarci in socialni demokrati zmagali z denarjem. A bila je to Pirova zmaga in lepa klika naj si zapomni, da se prepričanja ne pridobi z denarom in da so načela nad kupčijo. Prihodnost bo pokazala!

c Orehek. — Po končanih deželnozborskih volitvah so se lahko čitali v čislani „Soči“ te-le znamenite besede: „Dvojna pomlad“. Kako so se vzradostila naša srca, ko smo zvedeli zato neverjetno novico. Torej namesto ene kar dve pomladi! Kedo bi se ne veselil?

Za božjo voljo, kaj pa je lepšega kakor pomlad! Na vse vpeke bomo hvaležni lastniku „Soče“, ako je takrat resnico govoril, ko je zapisal znamenite besede, katerih pa do sedaj še sam Peter v grapi ne veruje.

Sicer pa še nismo obupali. Novi deželni zbor bogotovo pomagala nam revnim kmečkim trpi-

nom s tem, da bo odpravil vse — doklade, vsaj tako so pred volitvami govorili nekateri prosvitljeni naprednjaki. Bomo videli.

Eden naših naprednjakov je pred volitvami takle modroval: Ko bo treba iti na Kojco kositi, mi ne bo pomagal vikar, ampak bom moral druge ljudi naprositi! Mi pa pravimo tako-le: Gospod Pence, resnico ste govorili, ker g. vikarja, ne bočete nikdar videli s koso v roki v Vaši senožeti na Kojci. To bi bilo tudi krivično, ker je g. vikar prišel k nam kot duhovni pastir za vse, ne pa za Vašo senožet na Kojci. S tem pa še nismo končali. Vi, gospod Pence, ste volili sgrarnega poslanca dr. Franka, toraj se morate do njega obrniti s ponižno prošnjo, da vam bo pomagal pri košnji na Kojci. Mi drugi pa bomo že skrbeli, da takrat Vašega gospoda deželnega poslanca spodobno sprejmemo, ko bo prišel iz Gorice, ter šel s koso in grabljami na Vašo senožet v Kojci.

Izpod Porezna.

Iz kobariškega okraja.

Kd iz Krna. — Od povsod vam poročajo dopisniki o hudi liberalni agitaciji. Marsikdo si bo mislil, da so nas Krnčane, ki smo vendar odstranjeni, liberalci pri miru pustili. Kdor bito mislil, bi se hudo motil. Cele skladovnice smo dobili pampfletov zoper Gregorčiča in kandidata S. L. S. — Seveda so šli vsi v peč. Posebno hudo so agitirali pri nas kobariški liberalci proti Kosmaču za Fedrigo. Hujskali so, češ, da je Komač tujec, — Fedrig po domačin; Komač revež — Fedrig pa bogatin itd. Če boste volili Fedrigo, tako so se nam sladkali, se boste nalezli kronc kakor berač mraza — 1000 kali če več bo dobil vsak, kdor se bo le obrnil v Kobarid do Fedrige; cesto vam bomo napravili tako, da se boste lahko v Krn z biciklom vozili; čitalnico vam bomo ustanovili v kateri boste zastoj čitali „Soco“, „Primorca“, „Slov. Narod“ itd. Torej, če boste volili Fedrigo, tako so nam prigovarjali, dobili boste vse, kar boste pozeleli, če pa ga ne boste volili — pa nič; — saj izvoljen bo vse eno tudi brez vaših glasov. Torej če hočete dobro samim sebi, volite Fedrigo. Povedali so tudi, da je Fedrig dober kristjan, ki gre še celo za krstnega ali birmanskega nunca, če ga le kdo poprosi — le tega niso povedali, da je Fedrig pristen liberalci; da gre za nunca le zato, da si pridobi pristašev in agitatorjev in tega niso hoteli povedati, da je on podpisal rekurz proti libušenski cesti; — to pa so naši možje dobro vedeli in volili proti njemu razun enega, ki se drži snknjice našega učitelja kakor majhen otrok krila svoje matere. — Se nekaj. Na dan volitve sem bil v Kobaridu. Na pošto so nosili od vseh strani brzojavke. Za vsakim, ki je prinesel brzojav, pa je bil v uradu takoj Kobaride in predno je gospodična brzojavila — je vedel cel Kobarid, kako so izpadle volitve v tem ali onem kraju. Pa ne le, da je gospodična vsakemu rade volje ustregla in povedala vsebino oddanih brzojavk, še celo poštni raznašalec pisem je tiste dni imel le ta posel, da je po Kobaridu naznanjal vsebino oddanih brzojavk. G. urednik, prosim povejte mi vendar, ali ne spadajo brzojavke pod uradniško tajnost?

Krasno

manufakturno blago po zelo nizki ceni prodaja „Krojaška zadruga“ v Gorici.

Iz komenskega okraja.

Km „Toni-pek“ in županu Volčič iz Komna je odgovorila na dolgo klobaso „Toči“ z dne 31. marca šobotna „Corica“. Dopisnik pa je prezrl točko, s katero hoče župan Volčič in Švara „pek“ zanikati, češ nista rabila vina ob deželnozborskih volitvah. Zato pa prašamo komenskega župana: Kdo je bil v bližini onega prostora v vinarstem društvu, kjer je naročil vina za one volivce iz Svetega, ki so prišli z zastavo na volišče? Župan Volčič bi moral kot „inteligenten“ narednjak vendar vedeti, da slišijo včasih tudi zidovi!

„Toni-pek“ je pozabil kod je svetil z napredno lučjo — dopijonom. Zato ga prašamo: Kdo sta bila ona dva, koja je srečal s to napredno lučjo v „Pijavem-dolu“? Da mu ofrišamo spomin, povemo mu še, da sta šla iz Trsta. Eden je bil pozdravljen z „Lahajner“, drugi pa namazan z naprednim oljem iz — dopijona. Toliko na znanje „Toni-pek“ in društvuemu krčmarju, ki je s podpisom potrdil, da tega ni videl, kar mu radi verjemo. Iz Komna se prav gotovo ne vidi v Pijavidol.

Km Zopet kobilice na Krasu. Iz komenske okolice: Lanski gosti — kobilice — so že tukaj; in sicer v tolikem številu, da si ž njimi samo v enem kvadratnem metru mož lahko napolni vse žepe. Kaj bo z nami? Predlansko in lansko leto je bilo takšno, da smo si morali mašiti ušesa, da se nam ni toliko smilila mukajoča, lačna živina. Kaj bo pa šele letos, ko komaj trava leze iz tal, pa se pase toliko živalice? Strah nas je, ko ni podpore od nikoder, niti enega vinarja; pač pa se nam svetuje, naj pasemo „picole“. Zalostna ironija!

Km iz Kostanjevice. — Grda krvoželjnost in poklepnost kun! Zdaj tu zdaj tam — zdaj iz ene zdaj iz druge hiše je bilo slišati v tem tednu na vse zgodaj obupno tarnanje hišnih gospodinj: joj! joj! ti preklenščena žival! ti... grdoba... itd. No! kaj pa se je zgodilo takega pri hiši? Kmalu so se zbrale sosedinje skopej — ter videle — po štiri, pet, osem splich kolikor je bilo kuretine pri hiši — mrtvih na tleh. Vsem kuram se je na glavi poznal, da jim je kuna kri izpila in vse pomorila. V eni hiši je še celo šipo okenca ubila ter se spravila v hlev opraviti svoje grdo hudodelstvo. Po svoji stari navadi, da vse kure pomori in eno pa se seboj odnese, je hotela tudi tukaj eno odnesti; pa okence je bilo premajhno in tako so našli zjutraj okence z mrtvo kokošjo dobro zamašeno in noter vse druge mrtve.

Zatorej pozor! Kurniki naj so zdaj z lesenimi zapirali dobro zapirajo drugače bomo imeli zopet jutre in ta teden kokošje mesnice v Kostanjevici.

Iz sežanskega okraja.

s Iz Avbera. — Dopisnik, ki ni naš naročnik, poslal nam je že 30. pr. m. sledeči dopis, ki nam prav jasno kaže, kako da se godi občinam katerim načeljujejo liberalci. — Piše nam: Kakor znano, napravila je pret. l. toča ogromno škodo na grezdju zlasti v naši občini. Vseled tega se je obrnilo naše županstvo na c. kr. okr. glavarstvo za pomoč. In ne zastoj. Dobili smo podporo v znesku 3000 K. Ta svota naj bi se po namenu glavarstva porabila za popravo ceste, pri kateri bi si revnejši na ta način prislužili kak vinar za potrebni kruh. Tako bi bila beda vsaj delcma olajšana. — A županstvo je celo zadevo zavleklo — kolikor je pač mogle. Bil je na krmilu dobro znani, za blagor občine tako „vneti“ Mskv. Kakor navadno, tako se je vsilil v ospredje tudi to pot ter je kot načelnik zasakal celo stvar tako, da je tekla voda na njegov mlin. Ubogi občinarji — c pa komaj čakali, da bi šli na delo. Ker ni hotelo nič biti, šla je deputacija vprašat na glavarstvo. G. glavar se je jako začudil, ko je slišal, da se še ni začelo z delcm. Zaukazal je z vso strogostjo delo takoj pričeti ter mu objednem poslati načrt, po katerem se bo delalo. Ta načrt je skoval imenovani M. tako, kakor je njemu bolj prav kszalo. Na splošno korist občine se je najmanje oziral. Tako je n. pr. raje ukupil grizo za šcdrat cesto ter jo dal voziti 1 kl daljave od Avbera proti Ponikvam namesto da bi se v to pcvabila griza, katere je dovolj v bližini ceste in katero bi bili ljudje radi dali zastoj samo, da bi jo proč vzeli.

Ko je bilo delo končano, razglasilo

se je pred cerkvijo, da naj pridejo delavci po zaslužni denar osebno k Maksu. (Omeniti moramo, da ima Maks gostilno!) Dočim je bila poprej določena žernada, — začeli so nam pri izplačevanju odtrgovati nekaterim večje — drugim manjše odstotke. Prišel je na vrsto mož, ki je imel samo jedno žernado — zapiski sta bili dve! „Komu pritičejo tisti 2 K“ vpraša ts. Mesto odgovora je dal predsednik takoj prinesiti vina ter še pristavil: „Dajte meni še tisto žernado, bom pa prinesel še liter vina“. (Smeh). Ob jednem pove, da je sedaj vse plačano. Mož, ki je zraven stal ga še vpraša: „Za kaj bo pa tistih okroglih 120 K?“ Odg.: „Te so za nas“. Pripomniti moramo, da je bil 1 nadzorovalec že prej izplačan. —

Seveda je nastal po občini grozen hrup in ne brez vzroka. Zato vprašamo g. Maksa: Ali so imeli tudi nadzorovalci manjšo žernado pri zadnjem izplačevanju, ali samo mi delavci? Naj nam odgovori! — Ker si je predsednik izbral za zaupna moža pri prvem in drugem izplačevanju dva taka, ki sta le njemu po volji bila, zato prosimo gg. nadzorovalce da nam položijo račune v razglas, da se prizadetim občinarjem morda krivo natičevanje ukroti! Ali pa morda nismo toliko vredni, da se nam pokaže račun od 3000 K?!

Nadalje vprašamo g. župana in podžupana: „Ali je bilo potrebno hoditi po denar v gostilno in to še v Maksovo? Je-li to tudi v blagor občini, da se je isto popoldne izpilo 300 l. vina? Ali ni naša občinska pisarna dovolj prostorna! Ko se se vračali iz gostilne domov sem slišal pogovore kakor: Ta Maks je pa res dober mož; najprej nam je dal krone — potem pa še terančka!

Prizadeti.

s Umrla je v Sežani gospa Alojzija Cazafara, mati g. Henrika Cazafara. c. kr. predsednik okrožne sodnije v Gorici. Rodbini naše sožalje!

s Vinska razstava v Tomaju. Vinska razstava v Tomaju se bo valed nepričakovanih ovir vršila dne 17., 18. in 19. maja t. l. in ne kakor je bilo prej določeno 1., 2. in 3. maja. Podrobni program se objavi pravočasno.

s Požar v Koprivi. V četrtek zvečer je nastal v Koprivi grozen požar. Pogorela so namreč vsa gospodarska poslopja to je skedenj, senik, hlev in klet posestnika krčmarja Antona Beleta. Škode je najmanj 1000 K. Vino in živino so k sreči rešili. Kako je nastal požar, ni nobenemu znano.

Iz Iržiškega okrcja.

tž Iz Devina. — Liberalci so povsod jednaki. Proti neljubim jim osebam se bojujejo z najostudnejšimi sredstvi. — Tako gonjo za začeli proti našemu g. kaplanu. Ko jim je pa pokazal zobe, tedaj so skrili svoje liberalne rožičke, pogum jim je upadel in začeli so se nečastno umikati. — Pregovorili so neko neznan človeče, ki ni zmožno dati niti zadoščena, da prekličje žalitve. — Tako mislijo, da so zadostili svoji kosmati vesti. — Da li smatrajo tudi napadeni to kot zadoščanje — je drugo vprašanje.

tž Lep napredek. — Nedavno je otvoril v Derinu lastno prodajalnico jestvin z nožanim blagom g. Ferd. Herkov. To je prva slov. narodna trgovina v Devinu, katere se poslužujejo vsi zavedni Slovenci in nedviani Italijani, ker je postrežba točna in solidna, blago pa boljše in cenejše kot drugod. — Tudi okoličani kot Mednejci, Brestovci, Mavhenjci itd. se je veliko poslužujejo, kar je zopet dokaz, kako potrebna je bila narodna trgovina v Devinu. — Le tako naprej! Svojim k svojim!

tž Tudi občespoštovanega g. župana ne puste pri miru le zato, ker ne trobi v liberalni rog in je odločen pristaš S. L. S. In da mu vzeli pred javnostjo ugled, tedaj iščejo pogreškov tudi pri njegovem županovanju — ali zastoj. — Župan je mož nistih rok. Uradovanje je vzorno in vestno in takega redn ni bilo niti za županovanja „narodno-naprednega Plessa. — Ravno to pa ni nekaterim srboritežem všeč, zato rujejo proti županstvu — ali na svojo škodo.

tž Svilodno seme. — Prejšnjih let je ponujal po Medjevsi, Jamljah in Devinu svilodno seme neki Pahor Jožef iz Gorenje Brestovice. — Zredeli pa smo, da je bil pri deželnozborskih volitvah najzagrizenejši agitator liberalne in socialistične stranke, ki nimajo niti toliko murv, da bi mogla eno samo „ončo“

svilodov vzreti. — Svetujemo mu, naj ne išče sedaj zaslužka pri kršč. mislečih možeh S. L. S., ker mi ne rabimo ničesar od socialističnih in liberalnih agentov. Mi poznamo le svoje možje. Kmetije ne podpirajmo liberalcev!

Glasnik „Goriške zveze“

gz Turšice. — Odslej ima „Goriška zveza“ v zalogi tudi lepo in zdravo turščico. Ugodne cene ima za naročila na cele vagone. Poslužile so se teh že razne naše posojilnice in gospodarske zadruge. Tudi za moko je dosegla zveza znizane cene za pridružene zadruge.

gz Modro galico člani pridruženih drug že pridno odvažajo. Nekoliko blaga je še na razpolago. Cena galici je K 63 — za vsak kvintal.

gz Občni zbor „Hranilnice in posojilnice“ v Biljah se je vršil v nedeljo dne 12. t. m. ob obilni udeležbi. Zborovalci so z zanimanjem sledili poročilu odbornikov, zlasti pa izvajanjem č. g. kurata Abrama in predavatelja Sv. Premrou, vodje „Goriške zveze“. Slednji je pojasnil namene kmečke posojilnice s posebnim ozirom na izboljšanje domačih razmer. Veselo znamenje je zanimanje, ki ga člani kažejo za skupno naročevanje gospodarskih potrebščin.

gz Kmečka hranilnica in posojilnica Kozana-Vipolže. V nedeljo dne 5. t. m. je bil v Kozani ustanovni zbor hranilnice in posojilnice v Kozani. V načelstvo so bili izvoljeni: P. n. Andrej Prinčič (Kozana 126) kot načelnik, Janez Vaza, vikar v Kozani, kot blagajnik, Jožef Jakončič (Kozana 26), Andrej Jakin (Kozana 139), Jakob Pirih, vikar v Vipolžah, Jožef Podvršič (Vipolže 22) in Jožef Školaris (Vipolže 49). V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: P. n. Karol pl. Reja (Kozana 5) kot predsednik, Feliks pl. Reja (Kozana 89), Karol Jakončič (Kozana 108), Alojzij Prinčič (Vipolže 23) in Andrej Jakončič (Vipolže 11). — Na ustanovnem zboru sta govorila č. gosp. dr. A. Pavlica in g. Svitošev Premrou, poslovodja „Goriške zveze“. Živela nova trdnjava kmečkega ljudstva!

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironeoll).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi teenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Izjava.

Mi podpisani in oziroma podkrižani Ana Šuligoj št. 56, Marija Kuštrin št. 94, Andrej Krivec št. 41, Terezija Rijavec št. 93, Katarina Rijavec št. 43 in Štefan Vončina št. 25 vsi na Slapu ob Idriji, obžalujemo, da smo bili po zadnjih deželnozborskih volitvah zapeljani in da smo v javnosti govorili, da je Štefan Gruden iz Slapa št. 98 prelomil oziroma vrgel na tla sveto razpelo. Preklicujemo to svoje govorjenje kakor neutemeljeno in neresnično in se zahvaljujemo navedenemu Štefan-u Gruden, da nam je to blagodušno odpustil in odtegnil proti nam vloženo kazensko ovadbo.

Marija Kuštrin, Ana Šuligoj, Terezija Rijavec, Katarina Rijavec, Štefan Vončina podp. Gorjup Ir., Andrej Krivec Ir.

Cesarski namestnik umorjen.

V nedeljo dne 12. aprila je gališki cesarski namestnik grof Potocki dalj avdijence. Med drugimi je prišel v avdijenco tudi 22 letni rusinski akademik Siczynski. Sprejet je bil ob 1/2. popoldne.

Ko je prišel Siczynski v dvorano, e potegnil šestcevni revolver, ga nameril na namestnika, izprožil in zakričal: „To za krivico, ki se je storila Rusinom pri zadnjih deželnozborskih volitvah“. Prvem strelu ata sledila še dva. Prva kroglja je zadela namestnika v levo oko in prišla pri ušesu vun, druga kroglja je zadela roko, tretja pa nogo.

Namestnik je še zaklical: „Primate lepova, naj bo že kdorkoli!“ V dvorano sta prihitela dva služabnika, ki sta ga prijela. Ustavljaj se ni. Ko so ga peljali na policijo, je zaklical kmetom, ki so čakali zunaj: „To se je zgodilo za Vas!“

Namestnik je bil smrtno ranjen. Zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Ob 3 1/4 je grof Potocki izdihnil. Prej je še prejel sv. zakramente za umirajoče. Zadnje njegove besede so bile: „Poročajte cesarju, da sem bil vedno njegov najvestejši služabnik“.

Razburjenje radi umora je velikansko. Vse je ogorčeno nad Rusini.

Morilec Siczynski je bil med dijaštvom eden glavnih rusinskih agitatorjev na rusinsko univerzo. Pred nekaj tedni se je ustrelil njegov brat. Njegov rajni oče je bil deželni poslanec.

Morilec je izjavil, da je umor že dolgo nameraval. Posebno ga je razburilo ravnanje orožnikov pri zadnjih volitvah, ko so orožniki enega rusinskega kmeta usmrtili zato, ker je protestiral proti nerednostim pri volitvah. Siczynski je izjavil, da nima sokrivcev.

Vendar so pa v kljub temu aretirali njegovo mater in vse tri sestre ter dijaka Klodovora, ki je Siczynskemu poročil črno obleko za avdijenco.

V nedeljo zvečer se je zbralo več sto poljskih akademikov pred Mickijewiczewim spomenikom. Več govornikov je z ostrimi besedami obsojalo umor, pozivalo k bojkotu rusinskih dijakov ter zahtevalo, da se rusinska predavanja na Lvovski univerzi ustavijo. Nato se sprevod pomikal po mestu pred rusinski akademski dom, kjer so manifestantje pobili vsa okna. Množica je narasla na deset tisoč oseb ter je šla pred palačo cesarskega namestništva, kjer se je množica odkrila in odkritih glav stala dalje časa pred namestniško palačo.

Z Dunaja je takoj po umoru prišla nujna brzojavka, naj se nemudoma zapечатijo vsi uradni prostori, v katere ne sme nihče prej stopiti, predno ne pride tja posebni cesarjev odposlanec. Iz tega sklepajo, da je grof Potocki imel tajna povelja z Dunaja.

Umorjeni cesarski namestnik je svojo oporoko napravil umirajoč ustmeno. Rekel je: „Posestva dajte sinovom, denar hčeram“. Premoženja je grof Potocki imel 25 milijonov kron.

Pogreb bo v sredo. Mistarski predsednik baron Beck prekine svoj dopust

in se bo osebno udeležil pogreba umorjenega gališkega cesarskega namestnika. Tudi poljski minister-rojak in finančni minister Korytowski se osebno udeležita pogreba. Truplo grofa Potockega so položili na oder v avdijenci sobi, v kateri se je izvršil umor, včeraj so pa prenesli truplo v grobovo privatno kapelo. Morilec je, ko so ga pripeljali v zapor, zahteval, naj mu iz bližnje restavracije prineso kaj jesti. Morilec je izjavil, da je storil sklep, umoriti grofa Potockega, že takrat, ko je bil radi izgrediv proti Körberju kaznovan, in se je že takrat izrazil, ko je videl Potockega na balkonu, „da mora ustreliti tega volka“. Drugič je ponovil sklep pri vsučiliških izgrediv, sedaj je pa izvršil sklep radi krvavih dogodkov pri volitvah.

Notranji minister B. enerth je včeraj cesarju osebno poročal o umoru grofa Potockega.

V sredo se je vršil veličasten pogreb umorjenega grofa Potockega.

Navzoči so bili nadvojvoda Karol Štefan, min. predsednik baron Beck in drugi dostojanstveniki. Krsto so nosili poljski plemiči in drž. poslanci. Vsi listi brez izjeme obsojajo ta umor. Potocki je bil namreč pristen mož, ki se je zavzemal za reveže.

Tržne cene

16. aprila 1908 v Gorici.

	K v
Pšenica q	23 —
rž q	17 60
ječmen neophan q	17 90
oves q	20 20
turščica q	17 80
grah q	52 —
fižol q	28 —
slama v snopih q	6 —
seno q	9 80
otrobi q	14 50
krompir q	9 —
jesih l	24
mleko l	24
petrolej l	38
živa goved q	78 —
živi prešiči q	96 —
živa teleta q	110 —
meso volovsko kg	1 54
meso koštrunovo kg	1 28
meso svinjsko kg	1 60
teletina kg	1 90
riž navaden kg	40
moka pšenična kg	36
moka turščična kg	18
testenine kg	56
slanina kg	1 90
maslo kuhano kg	2 80
olje fino l	1 60
olje navadno l	1 05
sir fin kg	3 20
sir navaden kg	2 20
zelje kislo kg	24
repa kislja kg	16
sladkor kg	82
drva kub. meter	8—9
oglje q	8
premog q	2 80
purani komad	5 20
kapuni	4 60
kokoši	2 40
jajca	6

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Loterijske številke.

11. aprila.

Trat	58	6	51	76	85
Linc	69	9	74	25	50

Pozor!

Edino naš rojak v Gorici, optikar
I. Primožič,

na Kornju št. 13, (konec Gosp. ulice)
ima veliko zalogo optičnih izdelkov, kakor: Raznovrstna očala, zlata in iz nikla, stekla iz kristala, v vseh številkah. V zalogi ima razne toplomere, daljnogleda, barometre, mikroskope, vage za vino, za žganje, za šprite, livele za zidarje, mizarje po najnižji ceni.

Izvršuje vsakovrstne poprave in iste dostavlja na dom.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovaišče nirnberskega in drobnega bagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Odlikovana pekarija
in sladč čarna

K. Draščik

v Gorici na Kornju
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Vabilo

na

redni občni zbor

Gospod. društva v Renčah
reg. zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši

drugo nedeljo po Velikonoči, dne 3. maja 1908 ob 3. uri popoldne v župnišču s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o poslovanju v l. 1907;
2. Potrjenje računov za upravno leto 1907;
3. Volitev načelnika in 3. članov načelstva;
4. Volitev nadzorstva; 4. Prečitanje revizijskega poročila;
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Odlikovana
mizarska

delavnica s stroje-
— vim obratom —
GORICA

Tržaška ulica 18 -

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata	Omare	Altarje
okna	postelje	klopi
podove	mize	prižnice
stornice	umivalnike	pulti
pregraje	ponočne	klečalnike
i. t. d.	olarice	i. t. d.
	stolice	
	i. t. d.	

ZALOGA:
vsakovrstnih strgarskih izdelkov kakor: nog stebri-
čev, važev itd. — Vsakovrstnih rezlarskih izdelkov,
kakor: cimrjev, podporic i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

Ustanovljena tvrdka leta 1866

IV. DRUFOVKA - GORICA

centrala Gosposka ulica 3, filijalka Raštelj 3

Lastna strojarna na paro v Črničah. Zaloga vsakovrstnega usnja, kakor tudi čevljarskih potrebščin.

Odlikovana tvornica nadplato. Glavni zalagatelj liščila v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefon sl. 62.

Goriška zveza gosp. zadrug in društev v Gorici,
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

posreduje

pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov

V zalogi ima:

modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gumijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele in drobne, turščico, moko, klajno apno in drugo.

Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo izkazati s člansko knjižico zadruga in posojilnice, h kateri pripadajo.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, bivši „Hotel Central“.

SVEČARNA NA PARO

Gorica, ulica sv. Antona št. 7

Priporoča preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, p. n. slavnemu občinstvu sveče iz pristnega čebelnega voska. Kilogram po 5 K. Za pristnost jamčim s 2000 K. Sveče za pogrebe in med po zelo nizki ceni.

Na zahtevo pošiljam cenik franko

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvimi in ogljem

na Volčjdragi pri postaji c. kr. državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da s gine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Raf. Vuga,

trgovec

z jestvinami, moko, žitom in cementom

na drobno in debelo v Gorici na Kornu 6

priporoča preč. duhovščini, preč. vodstvom samostanov, in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, Kavo, riž, sladkor, olje, petrolej, ječmen, sveče testenine, pšenično, sirkovo, ajdovo in rženo moko, otrobi, oves, sirk, pšenico in ajdo, sol belo in rdečo, fižol, grah, krompir itd. po konkurenčnih cenah.

Kupuje poljske pridelke kakor: Krompir pšenico, rež, ajdo, fižol itd.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev.

Gorica, via Teatro 20, via Seminarlo 10
Olje za luč 40 kr. lit. Olje corfú 60 kr. lit.
" oljkino 52 " " " barl 60 " "
" fineje 56 " " " lucca 70 " "
" bolje 56 " " " nizza 80 " "
" dalmat. 56 " " " najfn. l. gl. " "
" istrsko 56 " " "

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrška:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošeno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinsk m pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčehkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovem l. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franko goriška postaja.

Cene zmerne.

Nezaslišano po ceni!

600 komadov le za 1'25 fl.

Eno krasno garant. dobro idočo precizijsko uro z pozlačeno verižico, 1 krasno pozlačeno kravatno iglo s ponarejenim briljantom; 1 prstan v ognju poslačen s ponarejenim kamenčkom za gospe ali dame; 1 krasen obesek iz 150 krasnih orientalskih biserov, najmodernejši ženski lišp. 1 krasno garnituro, gumbe za manšete, ovratnike in naprsnike gar. 3% double zlato; 6 komadov finih platnenih robcev, 1 elegantno pisalno opravo iz niklja v žep; krasno žepno ogledalec, 1 dobro dišeče milo, 1 f. dez. notes; 72 komadov angleških peres; 20 priprav za pisanje in še 395 drugih predmetov, ki se v gospodinjstvu nujno rabijo. Vse skupaj z uro vred stane le 1'65 fl.

Po povzetju pošilja trgovina

H. SPINGABN, Krakau št. 206

Če se naroči 2 zavoja, dodam še zastoj lep žepni nožiček z dvema reziloma. Pri več ko 2 paketih, dodam še vsakemu en tak nožiček. Če vam ne ugaja, vam vrnem denar.

Knjigoveznica Ivan-a Bednařik se je preselila

v ulico della Croce št. 6. (nasproti „Sol. Domu“).

Gorica, Gosposka ulica št. 25. Jak. Šuligoj Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Urar c. kr. državnih železnic, in trgovec z zlatom in srebrom, z finimi švicarskimi urami in drugimi urami vseh vrst

Cene zmerne. Poprava se izvrši hitro in natančno. Vsako popravo jamčim 1 leto

Razglas.

Drugi živinski sejm v Cerknem na Goriškem v tekočem letu bode v četrtek dne 23. aprila, na katerega se opozarja živinorejce in kupee.

Županstvo v Cerknem, dne 14. aprila 1908.

A. Kosmač, župan.

Peter Cotič, čevljarski mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1 Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Vino na prodaj

Podpisani priporočam svojo zalogo 80 hektolitrov pristnega naravnega vina po novem in po starem načinu gg. krčmarjem, velečastiti duhovščini in drugim zasebnikom. Cene zmerne. Prodaja se po 56. l. naprej. Kdor želi kaj več vzeti na zahtevo se pošiljajo vzorci.

Anton Stibilj Ustje 80 — p. Ajdovščina

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica, Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Z blagom sem zadovoljen

je izvrstno

poroča Prvi kranjski tovarni testenin trgovec Ivan Čergolj iz Trsta.

Žnideršič & Valenčič v II. Bistrici

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!